

Tại sao Hồ Chí Minh chọn Nông Thị Xuân

Luật Sư Nguyễn Văn Đài

Giải mã tại sao Hồ Chí Minh chọn cô gái miền núi Nông Thị Xuân làm “người phục vụ” thay vì những cô gái Hà thành thanh lịch?

Hà Nội tháng 10 năm 1954. Sau chín năm đánh nhau với người Pháp gian khổ, Hồ Chí Minh trở về Thủ đô trong niềm hân hoan. Phủ Chủ tịch rộng lớn, những con phố cổ kính, và muôn vàn ánh mắt ngưỡng mộ hướng về “bác Hồ”. Nhưng đằng sau lớp vỏ tuyên truyền về một vị lãnh tụ “**cả đời độc thân, chỉ kết hôn với sự nghiệp cách mạng**”, một câu chuyện thầm kín, đầy bi kịch và quyền lực lại dần hé lộ qua lời kể của các nhân chứng lịch sử.

Tại sao, giữa muôn vàn cô gái Hà Thành xinh đẹp, thanh lịch, trí thức, Hồ Chí Minh lại ra lệnh cho Bộ trưởng Công an Trần Quốc Hoàn phải tìm bằng được một cô gái miền núi dân tộc Tày – Nông Thị Xuân?

Những cô gái Pắc Bó – Sự im lặng tuyệt đối

Câu chuyện bắt nguồn từ hang Pắc Bó, Cao Bằng năm 1941. Khi Hồ Chí Minh (lúc ấy là Nguyễn Ái Quốc) trở về Việt Nam sau hơn 30 năm đi xuất khẩu lao động, ông ta chọn vùng núi rừng Việt Bắc làm căn cứ. Theo nhiều nhân chứng từng phục vụ gần gũi, trong những năm tháng khốn khó ấy, các cô gái dân tộc Tày địa phương được huy động để “phục vụ” ông. Họ trẻ trung, khỏe mạnh, quen với cuộc sống giản dị, và quan trọng nhất: **họ im lặng**.

Những cô gái này không hỏi han, không bàn chuyện chính trị, không có tham vọng hay trí tò mò kiểu Hà Thành. Họ chỉ biết làm những gì được yêu cầu: nấu ăn, giặt giũ, chăm sóc sức khỏe, và phục vụ nhu cầu sinh lý của bác một cách lặng lẽ, tuyệt đối trung thành. Từ 1941 đến tháng 8/1945, mô hình “phục vụ” này dường như đã trở thành thói quen khó thay đổi của ông ta.

Khi về Hà Nội năm 1945, Hồ Chí Minh thử sử dụng các cô gái Hà Thành – xinh đẹp, duyên dáng, có học thức. Nhưng theo các lời kể, ông ***nhanh chóng không hài lòng***. Những cô gái đô thị thông minh, hay suy nghĩ, đôi khi đặt câu hỏi, thậm chí có ý kiến riêng. Sự “thông minh” ấy lại trở thành trở ngại. Ông nhớ đến những cô gái Tày ở Việt Bắc: im thin thít, chỉ biết phục vụ những gì ông muốn mà không một lời phàn nàn.

Trở lại Việt Bắc và lệnh “Tìm bằng được”

Cuối năm 1946, chiến tranh với Pháp bùng nổ, Hồ Chí Minh rời Hà Nội trở về Việt Bắc. Trong suốt 9 năm kháng chiến, ông tiếp tục duy trì ***thói quen cũ: các cô gái dân tộc Tày*** miền núi lại được chọn để phục vụ hàng ngày. Đến năm 1954, khi trở về Hà Nội lần thứ hai, nhu cầu ấy càng trở nên cấp thiết.

Theo nhiều hồi ký và lời kể từ nhân chứng (bao gồm cả những người bất đồng chính kiến như Vũ Thư Hiên, Nguyễn Minh Cần), Hồ Chí Minh trực tiếp giao cho Bộ trưởng Công an Trần Quốc Hoàn nhiệm vụ tìm “người phù hợp”. Trần Quốc Hoàn – người nắm quyền lực an ninh – đã đích thân chọn Nông Thị Xuân, một cô gái dân tộc Tày xinh đẹp, da trắng, sinh năm 1932 tại Hòa An, Cao Bằng. Xuân được đưa về Hà Nội đầu năm 1955, ở nhà số 66 Hàng Bông, và thường xuyên được Hoàn đưa vào Phủ Chủ tịch.

Năm 1956, Nông Thị Xuân sinh một bé trai được đặt tên ***Nguyễn Tất Trung***. Lúc này, cô hy vọng mỗi quan hệ sẽ được công khai, ***thậm chí mong muốn trở thành “phu nhân” chính thức***. Nhưng đó chính là bước ngoặt bi thảm.

Cái chết kỳ và những lớp bụi thời gian

Đầu năm 1957, Nông Thị Xuân bị tìm thấy chết trong một vụ “tai nạn xe hơi” ở dốc Cổ Ngự (Chèm), Hà Nội. Xác cô được nhận dạng tại bệnh viện Việt Đức. Theo các lời kể chi tiết từ nhân chứng, cái chết không phải

ngẫu nhiên: ***có dấu hiệu bị đánh trước khi vút xác ra đường để tạo hiện trường giả***. Trần Quốc Hoàn bị cáo buộc trực tiếp liên quan, thậm chí có lời đồn ông đã cưỡng bức cô trước đó.

Sau cái chết của Xuân, ***em gái và những người biết chuyện cũng lần lượt gặp nạn***. Toàn bộ hồ sơ liên quan bị xóa sạch. Đảng giữ bí mật tuyệt đối để bảo vệ hình ảnh “Bác Hồ” – vị lãnh tụ giản dị, cao cả, không vướng bận tình cảm cá nhân.

Giải mã từ góc nhìn quyền lực

Câu chuyện Nông Thị Xuân không chỉ là một bi kịch cá nhân. Nó phản ánh một mô hình quyền lực thâm kín: ***lãnh tụ cần sự phục vụ im lặng, vô điều kiện, không thách thức, không đòi hỏi***. Các cô gái miền núi với nền tảng văn hóa truyền thống, ít tiếp xúc đô thị, trở thành lựa chọn lý tưởng hơn những phụ nữ Hà Thành hiện đại, độc lập tư tưởng.

Đó là sự tương phản giữa hình ảnh công khai – một Hồ Chí Minh “cách mạng triệt để” – và ***đời sống riêng tư đầy hủ bại***. Chính quyền sau này phủ nhận mạnh mẽ, cho rằng đây là tin đồn, và thư ký Vũ Kỳ khẳng định Xuân chỉ là người giúp việc, con trai là của một cảnh vệ. Nhưng hàng loạt nhân chứng, hồi ký, và chi tiết trùng khớp từ nhiều nguồn đã khiến bí mật này trở thành một trong những “thâm cung bí sử” ly kỳ nhất của Việt Nam thế kỷ 20.

Nông Thị Xuân – nạn nhân của một thời đại nơi quyền lực tuyệt đối có thể nuốt chửng cả những con người gần gũi nhất. Câu chuyện không chỉ dừng ở tình cảm cá nhân, mà còn là lời nhắc nhở về cái giá của sự im lặng trước ngai vàng quyền lực.

Bí mật ấy vẫn còn nhiều lớp sương mù. Nhưng qua những nhân chứng lịch sử, chúng ta ít nhất đã thấy rõ hơn một khía cạnh thâm kín của vị lãnh tụ – nơi con người và quyền lực hòa quyện trong bi kịch.

Luật Sư Nguyễn Văn Đài